

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 48

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, MARCH 8, 1962

STEV. LX — VOL. LX

Ameriški pritisk slabi odpor vlade v Laosu!

Združene države so zadržale finančno podporo vladi, da bi jo prisilile k popuščanju v razgovorih za sestavo koalicijske vlade.

VIENTIANE, Laos. — Vlada princa Bun Uma in njegovega namestnika gen. Nosavana se še vedno upira zahtevi "nevtralnega" princa Suvana Fuma po izročitvi armade in policije v roke nevtralnemu članu vlade. Združene države so zato odložile izplačilo \$3,750,000 podpore, ki jo redno dajejo Laosu. Vlada si je za izplačilo uradništva in vojaštva najela denar pri Narodni banki, kar je povzročilo porast cen.

Vlada je prepričana, da se na giba "nevtralec" princ Suvana Fuma na stran svojega pol brata Sufanuvonga, vodnika koali- munističnih gverilcev, ki so s pomočjo iz rdečega Sev. Viet- nama zasedli že nad polovico vsega Laosa. Kakor hitro bi vlada izročila nadzorstvo nad oboroženimi silami Suvani, bi ne bilo nobene ovire popolni kom- nistizaciji države.

Združene države so mnenja, da smejo verjeti obljubam Mos- kve, da bo Laos postal nevtralna država, če bo le dosežen prime- ren sporazum med tremi princi, vodniki treh političnih skupin v deželi.

Princ Suvana Fuma se je mu- dil koncem februarja pet dni v Vientianu in se razgovarjal o sestavi koalicijske vlade, pa na- stopno odstopoval k svojemu polbratu Sufanuvongu, da ga pridobi za svoj načrt. Ko od tam ni bi- lo glasu, sta odstopovala za njim angleški in francoski poslanik, da vidita, ali je na rešitev laoske krize mogoče računati ali ne. Suvana Fuma je obljubil, da se bo prihodnji teden vrnil v glav- no mesto nadaljevat razgovore z vlado princa Bun Uma.

V Avstraliji našli olje

BRISBANE, Queen. — Geolo- gi se že dolgo prepričani, da mo- gi biti pod površino Avstralije skrite večje zaloge olja. Vpra- šanje je bilo in je v glavnem še vedno, v kakšni globini so in v kolikoli jih je mogoče gospodar- sko izkoriščati.

Ko so nedavno zadel na več- je količine surovega olja pri Moonie, kakih 200 milj zahodno od tod, je začelo prevladovati prepričanje, da mora biti tam večje ležišče, ki ga bo mogoče uspešno izkoriščati. Dosedaj so tam zadel za petrolej na treh krajih. Prvi od treh vrelcev daje visoki 2,000 sodov surovega olja, visoke kvalitete, na dan, drugi okoli 2,500 sodov, za tre- tji pa še ni točno ugotovljeno, vendar je bogatejši od prvega. Vrtanja vršita dve ameriški družbi.

Ce se bodo upanja in napovedi izpolnila, bo to velikega pome- na za gospodarstvo Avstralije, ki izdaja sedaj redno preko 200 milijonov dolarjev letno za na- kup olja v tujini.

Vremenski
prerok
pravi:

Cez dan večinoma sončno, ka- sneje zvečer verjetnost dežja. Najvišja temperatura 40.

Novi grobovi

Josephine Rasinger
Po daljšem bolehanju je pre- minula v St. Alexis bolnici Jo- sephine Rasinger, rojena Odar, stara 79 let, stanujoča na 7002 Becker Court. Tukaj zapuša so- proga Franka, nečake in nečaki- nje in pranečake. Rojena je bila na Bledu na Gorenjskem, kjer zapuša brata Jožeta in sestro Terezo. Tukaj je bivala 54 let in je bila članica Društva Svobodo- miselne Slovenke št. 2 SDZ. Pogreb bo jutri, v petek, popold- ne ob 1:30 iz Jos. Zele in Si- nove pogreb. zavoda na 6502 St. Clair Ave. na Lakeview pokopališče.

Frank Okicki st.

Včeraj jutraj je po kratki bo- lezni umrl v St. Vincent Char- ity bolnišnici 78 let stari Frank Okicki st. z 1076 E. 74 St., rojen v Dolenji Prekopi pri Kostanje- vici na Dol., od koder je prišel pred 55 leti. Več let, do upoko- jitve pred 13 leti, je delal v American Steel and Wire Co. Tukaj zapuša ženo Frances, roj. Gorisek, doma iz vasi Gra- dišče pri St. Jerneju, sinova Franka in Stanleya, hčeri Fran- ces Voelkel in Agnes Brooks, vnuke in pravnuke. Pogreb bo v soboto jutraj ob devetih iz Zakraskovega pogreb. zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na pokopališču Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob petih.

Amerika naj da Združenim narodom direktno posojilo

WASHINGTON, D. C. — Sen- at je začel razpravljati o pred- ložu naše administracije, da naj Amerika podpiše za \$100,000- 000 obveznic ZN. Že v začetku obravnavanja so prišli odlični republikanski senatorji na dan z idejo, da je najbolje, da naša federalna administracija da kar naravnost \$100,000,000 posojila in da je pot po ovinkih nepo- trebna.

Predlog zagovarjata najbolj senatorja Aiken in Hickenlooper; trdita, da imata na svoji strani že 20 senatorjev. Ako bi bilo za predlog vseh 36 republikan- skih senatorjev in bi z njimi potegnili južni demokratje, bi v Senatu dobil večino.

— Desetino prebivalstva Velike Britanije živi na Škotskem.

Rusk: Združene države bodo branile Tajsko

Ameriški državni tajnik je izjavil, da bodo Združene države branile Tajsko v slučaju napada od zunaj tudi same, če ne pojde dru- gače.

WASHINGTON, D. C. — Zu- nanji minister Tajske Thanat Khoman je prišel v začetku te- dna sem, da dobi nova zagotovi- la da bodo Združene države branile nedotakljivost dežele v slučaju kakšnega napada od zunaj. Po ponovnih sestankih in raz- govorih je bila izdana skupna izjava tajskega zunanjega mini- stra in državnega tajnika Ruska, v kateri se Združene države ob- vezujejo, da bodo Tajski prihi- tele na pomoč v slučaju napada od zunaj tako v okviru SEATO kot tudi same, če ne bi šlo dru- gače.

Skupno poročilo o razgovorih obkrožja tudi novo obljubo Zdu- ženih državah za čim hitrejšo, večje dobave modernejšega oro- žja tajskim oboroženim silam. V Bangkoku bi radi dobili tudi finančno pomoč, ker da je orga- nizacija trdnih oboroženih sil draga stvar.

Tajska je s Pakistanom in Fi- lipini, Ameriko, Anglijo Fran- cijo, Avstralijo in Novo Zelan- dijo v Jugovzhodni azijski o- brambni zvezi (SEATO), ki pa se v obrambi Laos in Južnega Vietnam ni ravno posebno iz- kazala. V Bangkoku so se bali, da bo ta zveza omahovala tudi, če pride do napada na Tajsko, zato so začeli v zadnjem času kazati prijaznejši obraz proti komu- niistični Kitajski. Nova ameriška izjava naj bi tak razvoj zausta- vila, če ga že ne bo zaokrenila.

Sv. pismo izdano že v 1,150 jezikih

LONDON, Ang. — Angleška družba za izdajanje Sv. pisma v raznih jezikih je sedaj poslala v prodajo na senegalsko obalo v zapadni Afriki Sv. pismo v jeziku diola, ki ga govori samo 250,000 afriških domačinov. Družba ugotavlja obenem, da je Sv. pismo do sedaj prevedeno v nad 1,150 jezikov, manjka pa prevodov za kakih 1,000 jezi- kov. Teh je po njenem na sve- tu okoli 2,250.

Pred zadnjimi pogajanj De Gaulla z alžirskimi uporniki

CLEVELAND, O. — Mislimo, da se res ne vjdajamo prevelike- mu optimizmu, ako verujemo zadnjim poročilom iz Pariza, ki prilažajo iz uradnih virov, da je general De Gaulle dosegel z alžirskimi uporniki sporazum že v vseh važnih točkah in da je treba izgladiti le še nekaj raz- lik o prehodnem režimu, ki naj bi zaključil dobo francoske oku- pacije in začel dobo neodvisne Alžirije.

Ako so se držali programa, so se morala začeti včeraj pogaja- nja med De Gaullovo delegacijo in zastopniki uporniške vlade v letovišču Evian-Les-Bains blizu Ženevskega jezera ob francosko- švicarski meji. Obnovljena so bila torej ravno tam, kjer so se lani začeli in bila koncem juli- ja pretrgana, to se pravi, sledi- la so jim kmalu tajna, ki pa niso bila nikoli uradno zaključena.

Na dnevnem redu novih pogaj- naj ni nobene točke, ki bi bila načelnega značaja. Vse pa na- migujejo na globoko nezaupa- nje, ki ga majo uporniki še zme-

raj do francoske vlade. Zato hočejo biti na čistem v vseh ti- stih vprašanjih, ki se tičejo mo- čei, upravne in policijske, kar je očiten dokaz za nezaupanje. Hočejo biti na čistem tudi o vprašanju, kako bo De Gaulle ukrotil znano francosko podtal- no organizacijo OAS. Bojijo se namreč, da francoska armada ne bo ubogala De Gaulla in da ne bo hotela nastopiti proti OAS, ki jo vodijo francoski oficirji, nasprotniki De Gaulla. Zato je za upornike važno prav posebno vprašanje, kdo bo v prehodni dobi imel polnoč v rokah. Kdo bo dalje poveljeval tistim 100- 000 miadim alžirskim domači- nom, ki morajo sedaj služiti v francoski armadi? Kaj bo s znano "tujsko legijo." Kdaj in kako se bodo umikale francoske čete iz Alžirije. Tam jih je se- danj okoli 400,000.

Vsa ta vprašanja so se zgo- stila v 4 točkah, ki so na dne- vnem redu sedanjih pogajanj. Od dneva premirja pa do dne- va, ko prevzame oblast, izvolje-

Naser dobi nove količine orožja iz Sovjetske zveze

WASHINGTON, D. C. — V uradnih krogih z zanimanjem sledijo novim sovjetskimi kora- kom v arabskem svetu. Tako je Moskva te dni sklenila z E- giptom novo pogodbo o dobavi modernega orožja Naserjevimi četam.

Naser bo dobil poleg težkih ruskih tankov T-54 tudi moder- nejša lovska letala MIG-19, bombnike Tu-16 za dolge polete in lažje bombnike za krajše raz- dalje. Trudi se tudi za nabavo modernih MIG-21 letal, ki jih Moskva doslej še ni prodala ni- komur izven železne zavese.

Tekom zadnjih sedem let je dobil Naser iz Sovjetske zveze za skupno okoli pol milijarde dolarjev orožja. Nove dobave cenijo na okoli 100 milijonov.

V zahodnih diplomatskih kro- gih ugibljejo, čemu bodo Naser- jovi bombniki za dolge polete. Malo mislijo, da jih utegne po- rebiti kot pritisk proti Saudski Arabiji, ki v zadnjem času ka- že očitno nasprotstvo proti Kairu. Staro orožje, ki ga je dobil Egipt preje iz Anglije in Amerike, bo Naser baje poslal v Gano in Gvinejo, da ga bodo izročili domačim upornikom v Angoli za boj proti Portugalcem.

Delno pojde to orožje tudi v So- malijo, kjer so mejna plemena v stalnih sporih in bojih z Abe- sinjci.

V komunistični Vzhodni Nemčiji omejili nakup plenici

BERLIN, Nem. — Dasiravno številu rojstev stalno pada v Vzhod. Nemčiji, je komunistični režim vendarle moral prepove- dati svobodno prodajo plenici. Smejo jih kupovati samo mate- ri, ki imajo certifikat o "dru- gem stanju."

Plenici so zadnje čase prodali stransko veliko in kmalu dognali, da jih ljudje rabijo za zavese, pevalo itd. Drugega primerne- ga blaga namreč ni v prodajal- nah. Vsekakor tovariš Ulbricht še ne zna dobro planirati.

Kanadske jeklarne dale lani 6,500,000 ton jekla

HAMILTON, Ont. — Kanad- ske jeklarne so lani izdelale skupno okoli 6,500,000 ton jekla, več kot kdajkoli v preteklosti. Upajo, da bo produkcija v letu 1962 še porasla.

NOV TRGOVINSKI DOGOVOR UGODEN ZA NAŠO DEŽELO!

Predsednik Kennedy je včeraj izjavil, da je nov mednarodni trgovinski dogovor med Zduže- nimi državami, Skupnim trgov in 18 drugimi državami za Združene države zelo ugoden. Združene države so dosegle znižane carine za izvoz svojega blaga v skupni vrednosti 4.3 bi- lijona dolarjev, same pa so dale take ugodnosti le za skupno vrednost blaga 2.9 bilijonov.

WASHINGTON, D. C. — Včeraj popoldne je bil v glavnih mestih vseh prizadetih držav objavljen istočasno nov mednarodni trgovinski dogovor, za katerega so se po- gajanja pričela v Ženevi v Švici še v času Eisenhowerjeve- ga predsedovanja. To so bila doslej najdaljša in najbolj zapletena trgovinska pogajanja. Sporazum obsega Zdu- žene države, Evropski skupni trg in 18 drugih držav. Zni- žuje carine industrijskega blaga, pa tudi deželnih pridel- kov za okoli 20 odstotkov. Predsednik Kennedy je dejal, da je sporazum za Združene države ugoden in nam bo po- magal doseči izravnanje v mednarodni plačilni bilanci.

"Mi smo dobili ugodnosti tako na področju industrijskega bla- ga kot deželnih pridelkov, pri ti- stem blagu, ki je najbolj važen za ohranitev in razširitev naše zunanje trgovine, naš izvozni trg in naš napor prodati zunaj čim več, da bi mogli kriti našo izgubo v mednarodni plačilni bilanci," je dejal Kennedy.

Sporazum je bil objavljen za razpravo o novem zakonu o ca- rinah za vlado zelo ugodno. Pre- tekli ponedeljek je namreč Kon- gres začel razpravljati o vlad- nem predlogu za povečana pol- nomočja predsedniku v pogledu določanja carin. Predsednik Kennedy potrebuje tako polno- močje za bodoče razgovore s Skupnim trgov, z ostalimi čla- ni Atlantske skupnosti, pa tudi z Japonsko in drugimi deželami svobodnega sveta, ki naj bi se povezal v eno samo veliko go- spodarsko enoto.

Moskva ovira ruske ra- dijske oddaje iz Peipinga

LONDON, Ang. — London je odkril nov dokaz, da se Moskva in Peiping res pripravata med se- boj. Kitajski tovariši so nam- reč začeli odhajati precej go- sto v ruskem jeziku za ruske poslušalce.

To se Moskvi ne zdi prav in velikokrat moti kitajske odda- je. Ali kitajski komunisti moti- jo tudi ruske oddaje v kitajščini, tega London še ni dognal.

Adenauer prosi Ruska, naj ga obišče v Bonnu

Nemški kancler hoče imeti zagotovilo, da ne bo prišlo na konferenci v Ženevi do kake kupčije na škodo Za- hadne Nemčije.

BONN, Nem. — Dr. Adenauer je postal nezaupljiv do ženevskih pogajanj o razorožitvi. Boji se, da bi v Ženevi začeli trgovati s koncesijami pri razorožitvenih pogajanjih na nemški račun. Nezaupljivost je najbrže še po- večala naša ameriška zgovornost, ki pripisuje pogajanjem pome- ni, ki ga gotovo nimajo, in namigu- je na nove formule o razoroži- tvi, ki jih Hruščev gotovo ne bo sprejel že radi kitajskih tova- rišev ne.

Dr. Adenauer je zato prosil državnega tajnika Ruska, naj se na poti v Ženevo ustavi v Bonnu, da bi mu povedal, kako naj razume vse ne ravno jasne ameriške ideje o razorožitvi. Dr. Adenauer se posebno boji, da bi konferenca sklenila pod ge- slo "evropske varnosti," naj Nemčija plača račun za tako varnost s tem, da bi se sama razorožila, drugod pa bi svet na- daljeval z oboroževanjem. Ker Nemčija ni zastopana na ženev- ski konferenci, hoče biti že vna- prej na jasnem, kakšno je stali- šče Amerike.

Sicer je pa ženevska konfe- renca že rodila prvo senzacijo: general De Gaulle sploh ne bo poslal nanjo svoje delegacije, ker jo smatra za nepotrebno, za- to je pa Kennedy obljubil, da bo "osebno in dnevno" zasledo- val potek konference.

Sloga med zavezniki je res idealna, je razumejo na navaden človek bolj težko.

Šejk v Kuvajtu se zani- ma za posojilo ZN.

Združeni narodi, New York. — Blagajnik ZN se je gotovo raz- veselil, ko je zvedel, da se šejk iz Kuvajta taklo zelo zanima za posojilo ZN, da je pripravljen podpisati kar \$5,000,000, če- prav ni niti član ZN.

Lani se je ponujal, da ga v ZN niso marali sprejeti. Morda si bodo sedaj premislili, kajti ta- kih članic v ZN, ki bi same po- nujale denar, do sedaj še ni. V zadregi bodo tiste članice, ki se širokoustijo v ZN, pa ne plaču- jejo niti rednih prispevkov, da ne mislimo na podpis sedanjega posojila.

— V Združenih državah je okoli 1200 predilnic bombaža.

Iz Clevelanda in okolice

Visoka starost—

Joseph Salomon z 1152 E. 63 St. je včeraj dopolnil 87 let. A- meriško Domovino ima naroče- no že 53 let. Čestitamo in mu želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Molitev—

Članstvo Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ je vabljeno nocoj ob osmih v Gredinov pogreb. za- vod na Lake Shore Blvd. k mo- litvi za pok. Franka Zagorca.

Seja—

Društvo Ribnica št. 12 SDZ ima jutri, v petek, ob 7:30 zv. sejo v SND na St. Clair Ave. Seja je važna in članstvo je pro- šeno, da se je gotovo udeleži.

Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ ima nocoj ob 7:30 sejo v šoli sv. Vida.

Dopolnilo—

Pok. Franc Zagore ni bil ro- jen v Gor. Gradišču, kot smo bili včeraj napačno obveščeni, ampak v Gornji Stari vasi.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Pred- sednik Kennedy je na tiskov- ni konferenci dejal, da pojde na sestanek s Hruščevim le v slučaju, če bodo uspehi razgo- vorov na nižji ravni pokazali, da je tak sestanek na mestu, ali pa v slučaju neposredne nevarnosti vojne. Glede raz- govorov zunanjih ministrov v Ženevi prihodnji ponedeljek in njim sledeče razorožitvene konference, je mnenja, da smemo "upati" na uspeh, ne pa ga "pričakovati". V Parizu na upanje ne dajo dosti, zato se ne bodo udeležili ne sestan- ka zunanjih ministrov ne ra- zorožitvene konference.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Včeraj so poslali na pot okoli Zemlje posebni sončni obser- vatorij (OSO), ki naj dožene, kako Sonce vpliva na razmere na Zemlji in kolikšno nevar- nost predstavljajo veliksanske erupcije na sončni površini na človeške potnike v vesolju. Observatorij, ki tehta skupno 458 funtov, je pognala na pot okoli Zemlje včeraj ob 11:06 dop. raketa Thor-Delta.

BOLOGNA, It. — Ko je ekspres- ni vlak zapeljal na napačni tir in se iztiril na poti iz Barija v južni Italiji v Milan v severni, je bilo najmanj 12 oseb mrt- vih, okoli sto pa ranjenih.

SAIGON, J. Viet. — Rdeči gve- rilci so v torek uničili četo vladnih sil v delti reke Me- konga. Vlada je poslala proti njim pet bataljonov, da bi jih obkolili in uničili. Trdijo, da so imele vladne in rdeče gve- rilske čete tekotom zadnjih 12 dni skupno preko 1000 izgub.

WASHINGTON, D.C. — O- brambni tajnik McNamara je zavrnil zahteve Predstavni- škega doma po pospešeni gradnji bombnika B-70, k čemur priganjajo letalske sile že nekaj let. Predsednik Ken- nedy je njegovo stališče pod- pri na tiskovni konferenci.

CUERNAVACA, Meh. — Nabi- to poln avtobus je v ozki ulici zadel v neki "station wagon", povozil vrsto pešcev, nato pa se zaletel v neko poslopje. Skupno je bilo pri nesreči 32 mrtvih, med njimi 12 otrok, 26 pa ranjenih. Voznik avto- busa je izgubil v ozki ulici nadzorstvo nad vozilom.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 48 Thur., March 8, 1962

Koroški Slovenci - živa veja slovenskega naroda?!

Od slovenskega koroškega visokošolca na Dunaju smo prejeli članek, v katerem nam mladi koroški slovenski izobraženec skuša prikazati današnje stanje slovenske stvari na Koroškem. Članek z veseljem pričujemo, ker bi s tem obnem radi tudi podprli akcijo naših ameriških slovenskih visokošolcev za Slovenski koroški akademski dom "Korotan" na Dunaju. Iz razumljivih razlogov smo izpustili njegovo ime.

Koroška, Gosposvetsko polje, — spomenik slavnih prvin slovenske zgodovine, simbol nekdanje slovenske moči, samozavesti, volje do življenja. In danes? Že slišimo glas malodušnih: Saj je že vse zgubljeno, kaj bi govorili o lanskem snegu...

Da, ni lahka naloga tolmačiti današnji notranji položaj Slovencev na Koroškem, zajeti njih narodno substancno in zavest, premeriti njih odporne sile proti potujčevanju.

Slovenski narod v splošnem in še prav posebno na Koroškem je doživel od preporeda pa do danes, da opustimo zgodovino prejšnjih dob, hude krize in preobrate in še posebno trajni boj za nacionalno pravičnost in enakopravnost, boj proti potujčevanju od strani močnejšega in nacionalno privilegiranega naroda. Druga težko preizkušnja je bil gospodarski in družbeni preobrat, ki je zajel ob prehodu v novo stoletje tudi kmečke pokrajine. Občutne negativne posledice so sledile iz političnih negotovosti in preoblikovanj od osemnajstega pa do sredine našega stoletja. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti težke duhovne krize zaradi vdora praktičnega materijalizma v krščansko podelje.

Borba za upoštevanje slovenskega jezika v javnosti na podlagi popolne enakopravnosti je bila precej uspešna, čeprav o kakih praktični enakopravnosti pred razsulom Avstro-Ogrske ne more biti govora. Nemško-nacionalnim oz. velenemskim krogom na Koroškem, naslonjenim na močan kapital, je v vedno večji meri uspelo, da odvzamejo učinkovitost temu, kar je bilo sklenjeno v razsodnejšem vzdušju na Dunaju.

V novi Avstriji, ki si je v začetku nadela javno ime Nemška Avstrija (nomen est omen) se je položaj slovenske narodne skupine na Koroškem močno poslabšal. Ne samo, da so bile pravne podlage za zaščito manjšine mnogo šibkejša, tudi napadalna dejavnost organizacij večinskega naroda je postala vedno brezobzirnejša. Za življenje manjšine neznosno vzdušje v deželi in državi se je najbolj očitno pokazalo v metodah in številkah ljudskih štetij. Pod takimi razmerami se je med Slovenci na Koroškem začela širiti resignacija in nekaka bolj ali manj zavestna obupnost. Brezuspješna pogajanja za kulturno avtonomijo so jasen dokaz, da pri širokih nemških krogih ni bilo več dobre volje ne za Slovence ne za avstrijsko državo.

Tako je 13. marca 1938. nekdo drugi prišel urejati manjšinsko vprašanje. Teh sedem let nečloveškega režima in odprtega nasilja je kot mora leglo na slovensko dušo, na slovenske vase in je ko slana morilo narodno zavest posebno v srcih mladine. Niti živahno narodno navdušenje po propadu tisočletnega rajha ni zmoglo prikriti hudih ran. Marsikatera zavedna slovenska vas, številne družine so tekotom tako kratkega časa skoraj popolnoma zgubile svoj slovenski značaj.

Težak udarec za slovenstvo je bilo tudi gospodarsko in društveno preoblikovanje kmečke družbe. Kmečka vedružina, ki je prej zajela tudi število sorodnikov in poslov, se je močno skrčila. Tehnizacija se je začela širiti po prvi svetovni vojni tudi po Koroškem. Tako so se Slovenci selili trumoma v mesto, v industrijo. Ista usoda je doletela precejšen del obrtništva. V tujem, slovenstvu samo ob sebi nenaklonjenem okolšču ni moglo zaživeti niti najskromnejše slovensko meščanstvo ali delavstvo. Ti ljudje so večinoma kaj kmalu utonili v nemškem morju.

Prehod iz patriarhalne, na tradicijo navezane dobe v moderni svet je prinesel s seboj nove probleme. Gospodarski, materialni uspehi, modernizacija in uživanja so marsikoga tako očarali, da je postal slep in gluha za duhovne dobrine, za vrednote materne jezika; tako sta mu postala postrtovalnost in idealizem, od katerih bistveno živi narodna manjšina, nesmiselna. V tipičnih koroških razmerah pomeni to, da je postal marsikdo oportunist, ki si hoče utreti pot do višjih pozicij za vsako ceno, tudi z zatajitvijo svojega materne jezika in svoje narodnosti.

Zakaj ta dolgi pogled nazaj? — Ker drugače ni mogoče razumeti duševnih dogajanj in zunanjega položaja koroškega Slovence. Narod, ki je nad sto let zavestno preživljal bridko zapostavljanje od strani vlad in pripadnikov večinskega naroda, ki je pretrpel veliko gorja — in ga vse to ni zlomilo — mora imeti v svojih koreninah prav orjaške

moči. Bil je sosedu pogosto kakor osat na polju, plug ga hoče izdreti, brana ga oropa nekaj listov, ta in oni si šteje v zaslugi, če stopi nanj ali si odrgne blatne cikle ob njem — osat pa se spet zravna, žene nove poganjke in cvet. Nasprotniki Slovencev na Koroškem so mu prerokovali skorajšnjo smrt. Prišlo pa je vse drugače. Kaže, da so koroški Slovenci najhujše preizkušnje preboleli in se jim odpira svetlejša pot v bodočnost. Starejša generacija je pod tako neugodnimi prilikami v tolikšnem številu vztrajala; še bolj razveseljivo pa je, da stopa danes velik del mladine in še posebno študirajoča mladina z novim pogumom, z močno vero in ljubeznijo do naroda in slovenske besede v bodočnost. Dokaz temu je cela vrsta novoustanovljenih ali poživljenih mladinskih organizacij in društev. Nekaj čisto novega za Slovence na Koroškem je krog mladih umetnikov besede in skupno udejstvovanje na področju športa.

Prižadevanje zastopnikov slovenske manjšine in vlade za realizacijo v ustavi in državni pogodbi zasidranih manjšinskih pravic je obrodilo že precej pozitivnih rezultatov. Najvažnejša pridobitev med njimi je gotovo državna gimnazija za Slovence. Ta ustanova, kateri so mnogi odrekli življensko sposobnost zaradi namišljenega pomanjkanja interesentov, je živ spomenik zavednosti slovenskih staršev. Okoli tristo mladih Slovencev in Slovenk se tu pripravlja za bodoče delo v blagor narodu in državi. Na tej mladini sloni velik del slovenskih upov.

Položaj manjšine je seveda še vedno resen. Treba bo še veliko napora in potrpljenja in prišlo bo še gotovo do posameznih razočaranj. Ne smemo pa prezreti dejstev, ki kažejo, da gre pot navzgor. Smer razvoja je bolj važna kakor trenutno stanje. Zdi se, da slovenstvo na Koroškem oživlja podzavestno še vedno ona moč, ki je imela nekaj na Gosposvetskem polju svoje slavno središče.

BESEDA IZ NARODA

Pravi društveni duh?

Milwaukee, Wis. — Pred kratkim je bilo na temle mestu sporočeno, da je imel milwaukeeški "Triglav" 21. jan. izredni občni zbor, ki je sprejel nova pravila ter Fr. Mejačev predlog glede Triglavove pristave. Prav in potrebno je, da je ta občni zbor malo širše prikazan in malo osvetlen.

Pri pravilih je bilo sklenjeno, da se dosedanjemu naslovu "Slov. društvo Triglav" doda beseda "kulturno," odslej torej "Slov. kult. društvo Triglav." Društvo se je z novimi pravili močnejše naslonilo na faro sv. Janeza; pa glede članstva je postalo precej strožje. Navzoči so sprejeli pravila več ali manj soglasno — vsaj proti ni na koncu nihče glasoval.

Sprejeti Mejačev predlog glede Triglavove pristave, ki se imenuje "Triglav park," vsebuje štiri zadeve: "zaradi povečanih potreb v društvu" se je dosedanja članarina 2 dol. na leto zvišala na 12 dol. za družine, na 6 dol. za samce; vsakdo, ki hoče stalno posejati in uživati Triglavovo pristavo, mora plačati 100 dol. pristopnine, če ni prispeval vsaj toliko doslej; tisti, ki želi posejati pristavo samo včasih, mora plačati poleg članarine dodatnih 20 dol. na leto, ki pa se ne štejejo v pristopnino; kdor je prispeval 300 dol., ima pravico prenesti 100 dol. delež na dediča, ki ga sam izbere. Ta predlog je bil sprejet z 32 proti 21 glasovi.

Manjšinski predlog Jaka Modica je vseboval zamisel, da naj bi vsaka družina plačala na leto 20 dol., s čimer bi bila plačana članarina, obenem pa pridobljene pravice uživanja pristave. Pristavo je "Triglav" kupil larsko pomlad. Ne bom razpravljaj, ali je bila predraga, ali je za tako majhno društvo morala prevelika, ali je na najboljšem mestu. Sme se reči, da ni daleč — samo 35 milj — in da bo zlasti v pomladanskih in jesenskih mesecih služila svojem namenu. Če bo tudi v poletni vročini, je odvisno od tega, ali se bo ob malem jezeru dalo napraviti kopališče.

Dobro četrtino nakupa je "Triglav" kril z društvenim denarjem, ostalo so prispevali člani, predvsem družine. Za to so dobile v užitek parcelce 50/100 s pravico lastne ureditve. Na ugovor nekaterih, da delna razdelitev zemljišča ni v skladu z društvenim duhom, je bil odbor mnenja, da je samo na ta način mogoče zbrati zadosti sredstev za nakup in da je velik

del zemljišča določen za skupno uporabo.

Z nakupom je "Triglav" precej hitel; "da ga ne bi kdo prehitel," je bilo rečeno. V tisti naglici se je odbor premalo zavedal, da bo nakup pristave pomenil nov položaj v društvu. Ni bilo časa, da bi premislili sociološki stran nakupa ali po domače: ali bo pristava pripomogla res k rasti društva ali ne.

Med letom že se je pokazalo, da večina onih, ki so za pristavo prispevali iz svojega, začenja tvoriti posebno društvo v društvu. Razvijalo se je, kar je psihološko skoro neizogibno, posebno prepričanje, da naj o pristavi odločajo le tisti, ki so nakup omogočili. Ni bilo težko opaziti, da je pristava začela deliti članstvo v dve skupini.

Na rednem obč. zboru v oktobru ni nihče načel tega koledjevega problema. Je pa vsakdo čutil, da je pristava ostala nerešena in da pritiska na društvo vedno bolj. Rešitev je postala neodložljiva na prvem sestanku po obč. zboru, ko je bil napravljen poskus, da bi pristava tvorila poseben odsek društva z lastnimi pravili; v njem naj bi odločali samo oni, ki so prispevali za nakup iz svojega. Podpredsednik Ivan Kunovar je pravilno opozoril, da po društvenih pravilih taka rešitev ni mogoča.

Na sestanku sem opozoril (raje preglasno kot prethod), da pravila in društveni duh zahtevajo, da bodi pristava odprta vsakemu članu, ki je plačal članarino, ne glede ali je za farmo prispeval vsaj 100 dol.; društvo v društvu je proti društvu nemu duhu. Če je pristava res društvena — kot je vedno rečeno — potem bi morala biti odprta vsem članom celo v primeru, da "Triglav" ne bi kril četrtine nakupa z društvenim denarjem. To tudi iz razloga, ker je pred državo Wisconsin "Club Triglav Inc." edini lastnik zemljišča. Dodal sem, da naj tisti, ki so prispevali po 100 dol. ali več in ki so bolj navezani na stalno mesto in obliko razvedrila kot drugi, kljub temu gledajo na to, da bo pristava res društvena. Samo na ta način bo privlačna in samo tako gledanje je v skladu z društvenim duhom. — S svojo razlago nisem bil nič kaj zaželen.

Ker pa skušam razumeti tiste, ki so pripomogli k nakupu iz svojega, sem nato predlagal, naj bi vsi, ki so dali po 100 dol. ali več, ustanovili zadrugo "Pristava Triglav," pri kateri naj

bi "Slov. društvo Triglav" imelo število deležev odgovarjajoče vplačanemu prispevku. Naloga modrega vodstva obeh institucij pa bi bila najti pot iskrenega sočelovanja. Zamilsel zadrugo je bila navzočim povsem tuja, dasi sem prepričan, da bi bila najboljša rešitev. Na koncu razgovora sem predlagal izredni občni zbor, ki naj uredi položaj pristave. Ta predlog je bil sprejet.

V ta namen je bila v dec. širša seja, kamor je poleg odbora predsednik Fr. Rozina povabil še nekaj drugih. Tam sem ponovil zamisel zadruge, drugi pa so povedali svoja mnenja.

Tole je približna slika občnega zbora in priprav nanj. Naj sledi nekaj pripomb in analize.

Kar tiče nova pravila, naj odkrito povem, da ni bilo pametno močnejše se nasloniti na faro sv. Janeza v času, ko je že uradno sporočeno, da se fara seli iz slovenskega središča na jugozahodni rob metropole. Nihče ne more vnaprej vedeti, v koliko se bo fara na novem mestu še mogla razviti v slovensko središče. Prav tako ni pametna večja goroznost glede članstva: če članarina ni poravnana do obč. zbora, članstvo avtomatično preneha. Če bi tak "grešnik" pozneje spet želel pristopiti, mora zaprositi za ponoven sprejem. — Osnutek novih pravil bi v skladu z društvenim duhom moral biti dan na vpogled članom pred občnim zborom, da bi jih mogli prej malo premisliti.

K predlogu Jaka Modica, ki je ostal v manjšini: dasi je vseboval visoko članarino — za kulturno in družabno društvo previsoko, zato sem se vzdržal glasovanja — je bil sicer v skladu s praviim društvenim duhom, ker ni delal nobenih razlik med člani. Po tem predlogu bi pristava bila res društvena.

K veljavno sprejetemu Fr. Mejačevemu predlogu: najprej bodi povedano, da je bil izredni občni zbor pravilno sklican in da so odločitve zato po pravilih zakonite. S tem pa žal ni mogoče reči, da je predlog, ki je postal veljaven sklep, bil zamišljen v pravem društvenem duhu. Pri šestkrat povečani članarini je bilo rečeno, da so se finančne potrebe društva znatno povečale. V kolikor je "Triglav" kulturno in družabno društvo, se potrebe niso veliko povečale. Povečale pa so se zelo z nakupom zemljišča. Po veljavnem sklepu mora torej sedaj vsak član prispevati k pristavi, če drugače ne pa s povečano članarino. A kdor bo plačal samo članarino 12 dol., ne bo imel še nobene pravice do posejavanja in uživanja pristave — dasi je ta društvena, seveda društvena na prav poseben način. Za delno pravico je treba plačati nadaljnih 20 dol. na leto, za polno uživanje pa 100 dol.

Da ta sklep deli članstvo v tri skupine, je jasno in otipljivo. Da v tej delitvi ni pravega društvenega duha, je na dlani. To je diskriminacija, razlikovanje med člani, ki je v nasprotju z društvenim principom, da naj imajo člani enake pravice. Trditve, da je pristava društvena, je posledje za mene neresna. To, da bo smel član na občnem zboru razpravljati tudi o pristavi, prav nič ne zmanjša dejstva, da so člani razdeljeni v tri skupine s tremi različnimi pravicami do pristave. Zato čutim kot pravo ironijo, da je društvo ravno na tem občnem zboru dodalo svojemu naslovu besedo "kulturno."

S 100 dol. deležem, ki ga je mogoče po sprejetem sklepu prenesti na dediča, se je društvo nemodro vezalo vnaprej. —

Vem, da bo kdo dejal: če ti je kaj za domačo slovensko družino, plačaj 12 dol. pa še 20 dol. dočaj in pristava ti bo vsaj delno na razpolago. Da, domača slovenska družina je veliko vredna. Vprav zaradi nje sem vztrajal pri "Triglavu" tudi ta-

Lilijina prireditve

V nedeljo je po svoji stari tradiciji imela Lilija svoj zabavni večer, ki ga je združila s prijazno burko "Ljubosumni soprog." Burka je sicer burka, toda tokrat je imela ceno že zavoljo odličnega igranja igralca Jakomina, ki je prinesel na oder živo sliko profesorja glasbe, živčnega, nervoznega prof. Šibice. Z odlično masko in s čudovito panozoritvijo živčnega človeka, ki bi rad veliko ustvaril, pa za uredništev načrtov nima talenta, je tokrat igralce Jakomina prekosil skoraj vse dosedanje vloge. Da bi imeli še veliko takih zvestih in dobrih igralcev!

Srečko Gasar je igral ljubosunnega soproga Slano, Ivan Hauptman pa njegovega nečaka Ernesta. Zavoljo kratke vloge in ker je bil gospod Slana na dopustu, je Srečo odbil še vlogo najemnika Mačka. In da ni bilo iskanje za režiserjem, je vzel še to. Mislim, da je torej naredil veliko. Tudi Ernest se je prijazno in dobro obnašal. V pripravi za nastopilo je nastopilo tudi nekaj novih igralskih moči, ki obetajo za bodoče. Tone Medved je igral Vrana, Ernestovega sluga. Bil je dosti okreten in pripraven. Tudi Marija Jager,

krat, ko se nisem mogel strinjati z voostvom. A diskriminacija v sedaj veljavnem sklepu je tako hude načelne narave, da bi bilo zgoreno in nedosledno, če bi sam pri sebi skušal najti kako razlago za premostitev prepada med praviim društvenim duhom in sedaj veljavnim sklepom. V tem primeru mora doslednost pravemu društvu dudu biti večja vrednota kot pa domača slovenska družina.

Naj opozorim še na drug neveseli pojav; na sestanku v nov. sem zaradi svojega opozorila in predloga moral slišati očitek, da delam zdraho. Očitek ni bilo težko pozabiti, ker je bil izrečen bolj v hipnem vznemirjenju. Precej hude narave pa je bil drugi očitek, izrečen na širši seji: "Ti nič drugega ne delaš kot samo društvo razbijati"; (baje je ta očitek bil izrečen samo zato, da te je nekdo ugriznil). A veliko huje kot sta očitka je dejstvo, da v obeh primerih ni nihče brail najbolj osnovni društveni princip: da ima vsak član, zato tudi J. G., pravico povedati svoje mnenje in staviti predloge. V društvu, kjer je res pravi društveni duh, bi ob taki priložnosti moralo vstati vsaj polovico navzočih in braniti — ne osobo ali predlog — ampak osnovno pravico člana. Kje naj spričo tega še vidim kako jamstvo, da bo zoper tak "ugriz" v bodoče gotovo nastopila večina navzočih?

Tisti, ki so glasovali za sedaj veljavni sklep, niso pomislili, da je samo država tista družba, kateri ne uideš; da moraš sprejeti njene postavbe tudi v primeru, če se ne strinjaš z njimi. Nobena druga družabna skupnost — tako učijo v ameriških šolah — nima take lastnosti.

Pristavo je mogoče videti, hoditi po njej, urejati jo. Skratka: je otipljiva. Društveni duh pa je načelne narave in zato neotipljiv. A za zdravo življenje v društvu bolj potreben kot pa kakršenkoli napredek s farme in na njej.

G. urednik! Če bi se ob temle članku kdo rad oglašil, nudite mi, prosim, nekaj prostora, da bi tako bralci "Amer. Domovine" mogli slišati še koga drugega.

Janez Grum.

Kulturna kronika

ki je igrala Frideriko, in Majda Stanonik v vlogi Eme, obetata poslati dobri igralki.

Na drugi strani zapleta je bil Božo Pust v vlogi Ljubina, Marinka Derling, ki je predstavljala njegovo ženo, Andreja Stanonik v dobri igri njune hčerke Eve, Zdenka Mejačeva v vlogi operne pevke Fifi in Emin ženin Lisec France Hren.

Božo Pust je dobro podal zakonskega moža, ki želi biti zelo podjeten daleč od žene, toda je nesreča vedno nad njim, Marinka Derlingova pa je zelo dobro podala strupeni tip žene, ki pa ima realen pogled na življenje. Andreja Stanonik je bila iskrena in je tudi med tistimi, ki krepko podpirajo Lilijino delovanje. Zdenka Mejačeva v vlogi operne igralki je bila naravna in dobro pokazala način "okoli priznašanja" takih ptičev, kakor je bil zreli Ljubin. Lisec je imel sicer trpečo vlogo čakanja, s svojimi mirnim načinom govorjenja pa je le dočakal razplet in svojo srečo.

Sepetalka je bila Jelka Pretnar, odrskei mojster S. Stepec. Dvorana je bila kljub drugi prireditvi, ki se je vršila ob istem času, dostojno zasedena. Imel sem vendar grenak občutek. Mnogi starši, katerih otroci so sodelovali na drugi prireditvi, so bili razčepjeni. Mislim, da bi se v takem slučaju, stvar morala boljše urediti.

Liliji za preprost, toda lep večer iskrena zahvala.

Karel Mauser.

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Skupno sv. obhajilo bomo imeli v nedeljo, 11. marca, pri osmi sv. maši; po maši zajtrk ter kratko seja v šolski dvorani. Naš mesečni namen je za duhovnega vodjo. V društvu nemu načrtu je med drugim tudi naša udeležitev pri sv. maši bizantinskega obreda, ki bo eno prihodnjih nedelj v grško kat. cerkvi Sv. Stefana na Lloyd Rd. Kdor se želi udeležiti te sv. maše, naj to označi na društveni prijavnici ter jo odda pri maši v nedeljo 11. marca.

V teku je kampanja za Cath. Universe Bulletin; ob tej priložnosti je Father Godina povdarjal potrebo in koristi kat. tiskar; pohvalil je Slovence, ki so bili prvi svetovno vojno najbolj izobražen narod na svetu, ker so mnogo čitali Mohorjeve knjige ter se iz njih učili in se izobraževali; tedaj je štela Družba sv. Mohorja nad 80.000 udov ter izdajala po šest knjig vsako leto; pohvalil je tudi Ameriško Domovino ter njeno uredništvo, ki se trudi in skrbi, da pride med narod koristno in zdravo berilo.

Prihodnja nedelja je prva nedelja v postu; kaj pomeni post in pepelnica, nam je č. G. Godina v svoji nedeljski pridigi dovolj jasno razložil; ampak najbolj učinkovita za nas Slovence je pa pesem Simona Gregorčiča "V Pepelnici noči", iz katere je govornik citiral — z opazko "če sme" — več glavnih kitic. Težko, da ima še kak narod tako pretresljiv pesniški umotvor, kot je ta, s katerim se je ovekovečil Gregorčič, ki je med Slovenci še vedno nedosegljiv in neprekosljiv.

Ernest Terpin

Škotska zgodba

Po dolgem, treznem preudarku je Mr. Cormick le kupil ženi nove čevlje. Ko sta šla naslednjo nedeljo na prvi sprehod, ji je na pragu zabčal:

"Dejaj čim večje korake, da bodo podplati dalje trajali."

— Doraslo drevo gumijevca da na leto okoli 11 funtov surovega gumija.

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inokorp. v drž. Illinois
Severne Amerike 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Maner, Pa.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KOCHVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOCHVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
JOSEPH SINKOVIC, 2519 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOCHVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

Holy Family Society of the U.S.A.

Financial Statement for Year Ending Dec. 31, 1961

ASSETS

Bonds (Schedule D)	\$145,806.11
Stocks (Schedule D)	87,192.01
Certificate loans and liens	4,035.48
Cash and bank deposits (Exhibit 13)	141,959.03

Počitniški stroški

Ameriška avtomobilska zveza ceni, da porabi dve osebi na počitnicah, ki se vozita z avtom, na dan okoli \$29.

Zenske dobijo delo

Delo za žensko

Išče se zanesljiva slovenska ženska, da bi čistila gostilno ob nedeljah na 2163 Noble Rd. LI 1-9861 ali AN 1-2468. (50)

Prodajalka

ki ima "dime store" skušnjo in govori slovensko. Oglasite se v soboto popoldne.

TAYLOR VARIETY STORE

6714 St. Clair Ave.

(49)

MALI OGLASI

Soba se odda

Lepa opremljena soba spodaj se odda. Si lahko kuhate. Na E. 156 in Grovewood Ave. Kličite IV 1-7065. — (49)

NAPRODAJ

- Blizu cerkve sv. Kristine zidan bungalov, 4 in pol čiste sobe, karpetiran, podstrešje, polnoprakleten, garaža.
- Blizu Grovewood Ave., nov, fino izdelan bungalov, velika kuhinja, razvedrilna soba, delno izdelano 2. nadstropje, lep lot.
- Blizu Grovewood Ave. — hiša s 5 spalnicami, 2 kopalnici. Se dobi po zmerni ceni.
- Hiša s 6 sobami, spalnice so prostorne, velika kuhinja, garaža. Lastnik zahteva \$14,800.

John Knific Sr. Realty

820 E. 185 St. IV 1-9986

Cash and invested assets \$380,992.63	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office	1,884.29
Accident and health premiums due and unpaid effective after September 30th of current year	24,194.00
Interest and other investment income due and accrued	1,098.95
TOTAL	\$406,169.87

LIABILITIES

Aggregate reserve for life certificates and contracts (Exhibit 8)	\$162,083.00
Aggregate reserve for accident and health certificates (Exhibit 9, Part 1)	146,100.00
Certificate and contract claims:	
Life (Exhibit 11, Part 1)	1,438.00
Accident and Health (Exhibit 9, Part 2)	46,374.46
Premiums and annuity considerations received in advance less \$—discount; including \$—accident and health premiums	110.03
General expenses due or accrued (Exhibit 5, line 11)	1,733.96
Taxes, licenses and fees due or accrued (Exhibit 6, Line 8)	1,299.02
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee	1,199.02
Miscellaneous liabilities	
Mandatory securities valuation reserve	4,572.20
Total liabilities	\$364,909.69
Special reserves:	\$1,000.00
	\$ 1,000.00

Unassigned funds	40,260.18
Total of Items 27 and 28	41,260.18

TOTAL \$406,169.87

SUMMARY OF OPERATIONS

Premiums and annuity considerations (Exhibit 1, Part 1):	
Life	\$ 30,529.81
Accident and Health	1,011,769.95
Net Investment Income (Exhibit 2)	6,783.03
TOTAL	\$1,049,082.79

DEDUCT:	
Death benefits	7,250.00
Disability benefits (including premiums waived \$.....)	2,075.00
Surrender benefits	3,924.17
Accident and health benefits	433,005.67
Increase in aggregate reserve for certificates and contracts with life contingencies	3,488.00
Accident and Health unearned premiums increase	50,600.00
Subtotal (Items 8 to 19)	500,342.84
Commissions on premiums and annuity considerations	387,280.64
General insurance expenses and fraternal payments (Exhibit 5, Cols. 1, 2 and 4, Line 13)	136,013.31

Taxes, licenses and fees (Exhibit 6, Cols 1, 2 and 4, Line 10)	2,536.36
	\$1,026,273.15
Net gain from operations before refunds to members and excluding capital gains and losses (Item 7, minus Item 27)	22,809.64
Net Gain from operations after refunds to members and excluding capital gains and losses	\$ 22,809.64
UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT	
Special reserves December 31	\$ 1,000.00
previous year	
Unassigned funds December 31	17,021.19
previous year	22,809.64
Net gain from operations (Item 30)	22,809.64
Net gain from non-admitted and related items (Exhibit 14, Col. 3, Line 40)	874.35
TOTAL	\$ 41,705.18
Increase in mandatory security valuation reserve	\$ 445.00
Special reserves December 31 of current year (to agree with Page 3, Item 27)	1,000.00
Unassigned funds December 31 of current year (to agree with Page 3, Item 28)	40,260.18
TOTAL	\$ 41,705.18

— V državi Iowa je 72 držav- — Cvetlični trg v glavnem
nih parkov s skupno površino mestu Mehike je dolg pol blo-
18,500 akrov. ka.

MALI OGLASI

V najem

Pet opremljenih sob, spodaj, se odda na 421 E. 148 St. Kličite od 9 zj. do opoldne LA 4-6097. (49)

Nova zidana dvodružinska

16210 Parkgrove Ave., 5-5, sprejemna soba in jedilnica v obliki črke "L", velika kuhinja, vzdignjena peč in pečica, garaža za 2 kare, lot 50x120. Stavbenik — AN 1-2616. (49)

Sobe se odda

4 sobe se odda zgoraj na 6211 Glass Ave., odraslim. Vprašajte na 1115 Norwood Rd. (49)

Stanovanje oddaja

Tri neopremljene sobe s kopalnico se oddajo na Bliss Ave. Kličite RE 1-4293. (49)

REVMATIZEM JE VELIKA

NADLOGA!

Mi imamo tako zdravilo, ki vam bo olajšalo bolečine in težave! Pridite in nas vprašajte!

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio

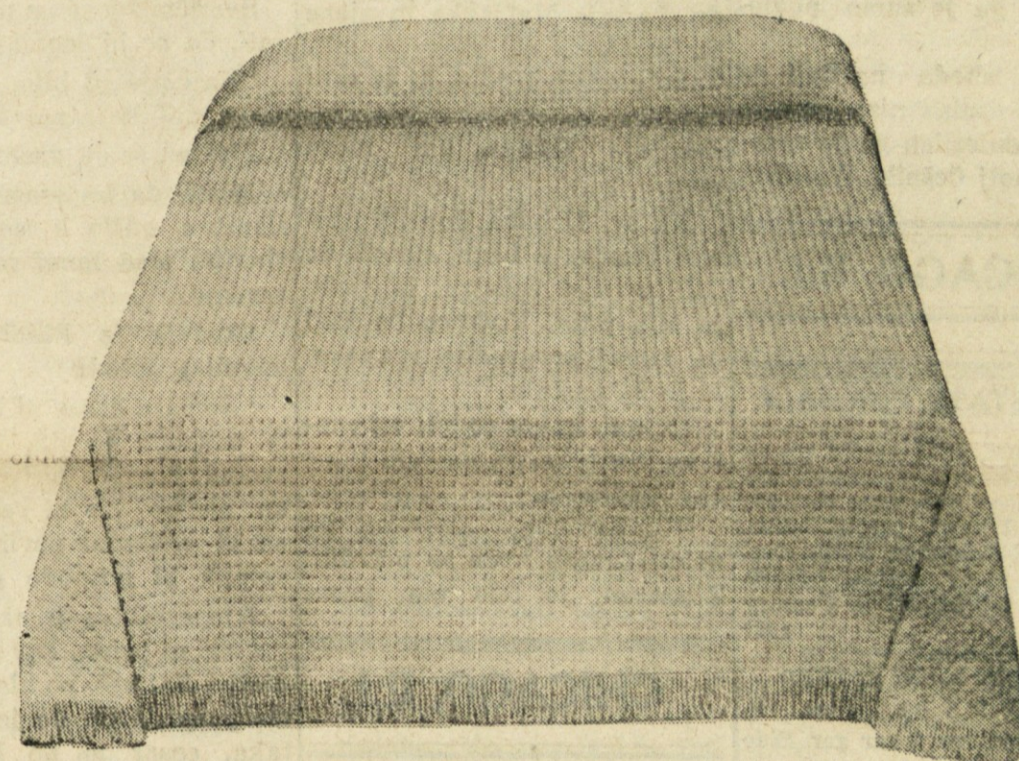
Naročila sprejemamo in razpošiljamo! Lekarna odprta do 6. zvečer. Zaprta ob sredah in nedeljah.

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

EAGLE ZNAMKE POMENIJO ŠE VEČJE PRIHRANKE

the MAYcos (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTHGATE

POSEBEN NAKUP!

IZBIRAJTE MED 4 KROJI!

POSTELJNE PREVLEKE

- Bunčičaste z resicami
- "Newton" karirasto tkane
- "Bankok" vzorčasto tkane
- "Hamilton" križasto tkane

ŠIROKE ALI
OZKE MERE

2.88

Ogromen nakup, Izredno nizke cene! Veliki prihranki! Kroji za vrako gosteljo! Lepa bunčičasta prevleka, skicirana zgoraj, vam je na razpolago v beli, modri, rožnati, rumeni, lilasti in akva barvi za navdih pomladi v vaših spalnicah!

"NEWTON"

Bombažaste kariraste prevleke, pralne, nič likanja Rdeči, modri, zeleni karo.

"BANKOK"

Bombažaste prevleke z orientalskim vzorcem. Rdeče, črne, zelene, rjave.

"HAMILTON"

Obojestransko križaste v rdeči, rjavi ali modri barvi.

KLETNI DOMAČINSKI ODDLEK
THE MAY COMPANY,
VSE 4 TRGOVINE,
VKLJUČNO SOUTHGATE

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy
STROH'S
and taste
what
fire-brewing
does for
beer flavor!

Premium quality always...
popular prices everywhere!

Stroh's
BEER

light
smooth
fire-
brewed

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Karel Mauser:

Puntar Matjaž

Povest iz časov kmečkih puntov in turških bojev.

S čudno bledimi, resnimi obrazi so se spet zgrinjali na trato.

Volitve so preložili, zakaj zbor bi se sicer preveč zategnil.

S čudnim nemirrom so se množice pričele razhajati. V dlaneh je žgala mečeva ostrina.

X.

V Matjažu se je čudna sladkost zlivala z neko grenkobo, ki si jo ni znal prav razložiti. Res, puntarji so rasli kakor gobe po dežju, toda Matjažu se je zdelo, da je vse nekam pri vrhu, da se vsak bori samo zavoljo davščin, zavoljo sebe.

Na sv. Urbana dan bo shod v Lazah, da izbere voditelje. Vid, Smrečnikov, Oštirnikov so šli v Matjaža.

"Vsi Ziljani te hočejo."

Matjaž je odbil.

"Povejte ljudem, da je tako bolj prav."

Oštirnikov je uganil Matjaževo misel.

"Zavoljo tistega, ki je ravno tak kakor čajnik."

Matjaž ga je samo pogledal.

Vse od shoda na Beli se Matjaževe misli niso mogle unesti, Wunderlich ga je razočaral, še bolj češnik, Wunder-

lich je bil videti vsaj odkrit, češnikove hinavske oči pa niso obetale nič dobrega.

Koj po shodu se je pokazalo, da so Ziljani na Matjaževi strani, da je že koj na začetku tih razkol, ki si ga Matjaž ni želel. Zato je odbil željo Ziljanov. Videti je, da češnik kar gori za častjo. Zakaj bi mu jo tiral in tako še povečeval razkol?

Gospoda je molčala. Matjaž je ugal. Da bi prav nič ne vedela za shod, je nemogoče. Preveč je bilo ljudi na Beli. Tudi druga misel se mu upira: bati se zdaj še nima kaj.

S čudno strastjo se je Matjaž oklenil družine. Ni se čutil krivega, le globoko v duši je vstalo nekaj kakor očitek:

"Če bo stvar jalova, kaj bo potlej?"

Vprašanje boli in peče.

"Da, kaj bo potlej? Kaj bo z Agato, kaj bo z Matjažkom? Oča so slabi, mati ne dosti boljši, Polona in Kristof bosta od hiše."

Agata ne reče nobene besede. Pestuje Matjažka in njene otrokove oči gore po hiši. Tako gledajo ljudje, ki bi radi drugače, pa vendar vdano pričakujejo tistega, kar mora priti.

Na sv. Urbana dan so navreli kmetje v Laze. Češnik je silil zavoljo vodstva. Matjažu je bilo prav. Vodstvo bo vsaj na zunaj pregradilo razpoko, ki je že nastala.

Ziljani, kakor so bili vsi vneti za Matjaža, so ubogali. Punt ima voditelja.

Wunderlicha, Češnika. Še nekaj drugih imen so potrdili. Ziljanom je bilo vse prav.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MOUNT PROSPECT — By owner 4½ yr. old tri-level. 4 bdrms., 2½ baths, fireplace, pan. fam. rm., 2¼ car gar., full bsmt., carptg., alum. strms.-scrns., dishwshr., garb. disp. incinerator, many extras. \$36,500. CLearbrook 5-7948. 903 S. Country Lane. (48)

OAK LAWN — BY OWNER Deluxe bi-level. 3 lge. bdrms. 1½ baths. Fin. rec. rm. 2 car gar. Side drive. Nr. schools, shopp., transp. Priced \$24,900 for immed. sale. GA. 3-5579. (48)

MELROSE PARK — BY OWNER 3 bedroom ranch house with util. rm. F.A. gas ht. Huge attic for storage. Fiber glass insulation under oak floors. Fenced back yd. Close shopp., churches, schools. Shown by appt. FL 5-6263. (49)

SKOKIE — BY OWNER De luxe all brick ranch. Central air condg. 3 bdrms., 1½ tile baths. Full bsmt. with rec. area. Conv. Shopping, school, and transp. \$3,500. AN 3-2437. (49)

LA GRANGE HIGHLANDS — BY OWNER Immed. poss. 6 rm. 3 bdrm. ranch. Att. gar. Beaut. ½ ac. Lge. liv. rm. & din. rm. New gas furn. & water htr. Crptg., drapes, auto. water sftnr. Fenced. Quiet street. \$23,400. Open to offers FL 2-8186. (50)

RIVERSIDE — BY OWNER 2 story all brick residence. 4 lge. bdrms. Pan. rm. in attic. Lge. liv. rm., din. rm., compl. crptd.; tile cab. kit. with built-ins appls., gas baseboard heat; 2½ baths; 2 car gar., patio; 4 rm. pan. bsmt. with bar. All lndscpd., surrounded with evergreens; 150 ft. frontage 240 ft. deep. Personal drive. Near all schools. \$62,500 or best offer. HI. 7-4145. (49)

DOWNERS GROVE — BY OWNER 3 bdrm. ranch, face brick, Crptg., tile bath, cab. kit. alum. comb. strms.-scrns. Gas ht. 2 car gar., htd., black top drive. 75x178 ft. lot. Lndscpd., fenced. 10x40 ft. patio w/canopy, BBQ pit, \$17,900. WO. 8-6437. (49)

OAK PARK — BY OWNER Income property 1st fl. 6 rms. Modern paneled cab. kit., cer. tile bath. Fin. bsmt. 3 room apt. on 2nd. Sep. entrance. Gas ht. 52x135' landsep. fenced cor. lot. 2 car gar. Immed. Possess. Many extras. EUclid 4-4538. (52)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

MIDDLE-AGED WOMAN to care for Semi-invalid woman. Room and board. \$10.00 week. Some light housework. Recent local ref. req. Call UN 4-0199. (48)

HELP WANTED — FEMALE

REGISTERED NURSES

COME TO CALIFORNIA MODERN 374 BED JCAH FULLY ACCREDITED GENERAL HOSPITAL Located on beautiful sunny Peninsula, 20 minutes from the heart of San Francisco. If accepted for position, transportation will be paid. Excellent personnel policies. Salary based on experience. Write Personnel Director Dept. A PENINSULA HOSPITAL Burlingame, California (50)

HELP WANTED — MALE

HIŠNIK za hišo z več stanovalcev. Stalno delo Oglasite se od 8. zj. do 8. zv. 11270 Champlain Avenue (51)

BUSINESS OPPORTUNITY

LIQUOR BAR — SUPER CLUB Seats 36 at tables, 40 acres; living-quarters, bedrm., living rm., bath-room, kitchen. \$36,500; \$9,000 down. on land contract. Gross apprx. \$30,000. Health forces sale. By owner. Write Jan Busch, Rte. 2, Spooner, Wis., or call Spooner 3101. (48)

Smrečnikov, ki je kar naprej švigal med Ziljani, je ukrotil tudi najbolj zagrizene, ki so hoteli vpti za Matjaža.

Ko so ga postavili za poveljnika Ziljanov, se ni upiral. Vid, Smrečnikov in Oštirnikov so stali za njim kakor zid.

Prišel se je razgovor. Češnik je sprožil Matjaževo misel z belskega shoda.

"Kako naj napravimo s cesarjem? Ali naj mu pišemo ali ne?"

Matjaž se je koj oglašil k besedi.

"Zakaj bi mu pisali? Pisana beseda počasi roma in Bog ve, če sploh priroma do cesarja."

Češnik je skoraj bevsknil: "Kaj pa potlej?"

"Odposlanstvo zberimo in naj gre do njega. Povedo naj mu, da se zbiramo zoper Turka. To naj bo prvo. Potlej naj prosijo, da nam olajša davščine. Počasi je treba začeti."

Wunderlich se je upiral. Češnik je molčal.

"Denar bo skopnel."

"Zato pa plačujemo", ne popusti Matjaž. "S pismom ne bomo ničesar opravili. Odposlanstvo pa bo koj vedelo, koliko smemo upati. Po prvi cesarjevi besedi."

Ljudje so na Matjaževi strani.

Za voditelja odposlancev zbero Češnika. Pisati zna in brati, prav je, da je tak zraven. Češnik se nasmihla.

Smrečnikov se ne more zmagati, da ne bi šepnil Matjažu: "Najbolje bi bilo, ko bi ga cesar dal koj tam zapreti."

Matjaž se je zasmel.

Misel, da bo kmečko odposlanstvo odšlo k cesarju, je zbudila med množico živahno vrvenje.

Škudnik iz Ribnice se je nagnil k sosedu,

"Nemara cesar ni tako slab, le gospoda ne da, da bi vse zvedel. Mogoče niti ne ve, kako živimo. Ko bi vedel, nam ne bi nakladal novih davkov, ampak bi gospodo potipal."

Ajegernik se je skremžil.

"Nič ni prida, kar po gospodi diši. Saj veš, ko hlapcu sodimo gospodarja. Če je gospoda taka, cesar ne bo kaj dosti boljši."

Nekateri so veseli, da niso v Češnikovi koži.

"Še ust ne bo odprl, ko ga bodo zaprli. Ni cesar kakor kakšno one, ki se z vsakim menin in razgovarja. Če so že naši biriči taki, kaj šele cesarski."

"Če jih zapro, udarimo. Navada je taka, da se takih ljudi ne zapira."

Misli se prerivajo sem in tja in tako mine dan. Ljudje, nekateri posamič, nekateri v

gručah, se počasi trgajo na vse kraje.

"Kaj misliš, da bo pri cesarju?" vpraša Vid, ko z Matjažem rineta proti Dholici.

"Veliko ne upam. Dosti bo, če jih bo prijazno poslušal."

In čez čas: "Marsikaj hudega bi nam bilo prihranjenega, če bi cesar vsaj prisluhnul."

Ljudje so čakali. "Nemara bo cesar udaril po gospodi!"

"Da bi vsaj! Pravi roparji so že."

Matjaž je upal z vsakim dnem manj. Češnik ne bo dosti govoril. Beseda mu teče samo pred kmeti, pred cesarjem bo zlezal v tla. Če bo le zapazil, da na cesarskem dvoru grdo gledajo, bo hitro zginil.

Češnik in poslanci so se vrnili. Matjaž je komaj pričakoval novic.

Ognjevito slovanski

DUQUESNE UNIVERSITY

TAMBURAŠI

Nedelja, 11. marca,

ob 3:00 pop.

MUSIC HALL

St. Clair in E. 6th St.

Sijajni

PLESI, GLASBA, KOSTUMI

Vstopnice pri BURROWS 429 Euclid Ave.

Lože \$3.00, orkester \$2.50

mezanin \$2.50

parter \$2.00, balkon \$1.50

splošna vstopnina \$1.00

otroci 50c

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE MAME,
STARE MAME IN TAŠČE

Mary Mohar

ki je umrla dne 8. marca 1959

Leta tri je že minilo,
kar Tvoje truplo v grobu spi,
naj duša večni mir uživa
in večna luč naj Ti gori.

Tvoji žalujejo:

JERRY, sin, FLORENCE, snaha
JERRY Jr., vnuk

Cleveland, O., 8. marca 1962.

OČE IN SIN — Tim Haffey (na levi) je šele dobro vstopil v vojno mornarico. Njegov 65 let stari oče, ki je kljub letom še vedno v pijej, mu daje razne nasvete.

Med kmeti je zašumelo.

Nič niso opravili. Cesar ni rekel ne bele ne črne, prijazen pa ni bil.

Wunderlich je skoraj škodoželjno usekal Matjaža.

"Kakor sem rekel. Za cesarja smo tako daleč, da komaj ve, da smo na Koroškem."

Matjaž je ostal miren.

"Napravili smo vendar, kar smo morali. Ničesar si ne moremo očitati. In kakor Češnik pravi, ni rekel ne bele ne črne. Ne odloča sam. Lahko, da se še vse obrne na našo stran."

Wunderlich na cesarjev odgovor ni čakal. Le počemu? Pričakali dobrega ne bodo veliko.

Kakor blisk se je širila novica, da je cesar punt dovolil. Matjaž se novici ni mogel več upreti. Širila se je kakor veter, nalila upanja v pričakovanje in vzdignila celo tiste, ki so

doslej stali ob strani.

"To je Češnikovo delo", je grizel misel Matjaž.

"Plazu ni več moč ustaviti."

Vid je zaskrbljen.

"Nazaj ne moremo več."

"Nazaj ne moremo", grebe Matjaž. "Toda bolje bi bilo, ko bi povedali, da cesar ni dal nobene besede."

"Kaj misliš zdaj?" bi Vid rad zvedel za Matjaževo misel.

"Rešiti bi nas moglo le eno: Pridobiti duhovščino in nekaj gospode, da bi stopila na našo stran, razširiti punt in neprenehoma zatrjevati, da smo se zbrali v obrambo proti Tur-

kom. To edino nam še odpira pot. Wunderlich se je zaletel. Kriv je Češnik."

Vid in Matjaž, oba sta se zamislila. Samo Smrečnikove-mu Florijanu je bilo vseeno.

"Priti mora, kar je usojeno. Dan preje ali pozneje. Ljudi ni mogoče več zadrževati. Sama vesta."

"In to je najhuje", votlo vzdihne Matjaž. "Ni jih mogoče ustaviti."

(Dalje prihodnjič)

— Povprečna letna temperatura San Francisca je 56.6 stopinj Fahrenheita.

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

H Enderson 1-2688

K Eamore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Naznanilo in Zahvala

Zalostnih src naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgi bolezni umrl naš ljubljani soprog, oče, stari oče, tast in brat,

Frank Lužar

Previden s sv. zakramenti je zaspal v Gospodu na dan 8. februarja 1962. leta.

Rojen je bil leta 1895 v vasi Bukovica, fara Vodice nad Ljubljano. V Ameriko je prišel leta 1912.

Bil je član društva Woodmen of the World, št. 281. Pogreb se je vršil 12. februarja 1962 iz pogrebnega zavoda Josip Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete, kjer je za pokoj njegove duše bila darovana sv. maša zadušnica. — Potem pa smo njegovo truplo prepeljali na pokopališče All Souls in ga tam položili k večnemu počitku v družinsko grobnico.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo Father Godini za obiske pokojnika na domu, za podelitev sv. zakramentov, za molitve v pogrebem zavodu, za darovano sv. mašo zadušnico in za spremstvo na pokopališče.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so ob oder pokojnika položili tako lepe vence cvetja in mu s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njegove duše.

Hvala vsem, ki so prišli kropiti in moliti ob njegovi krsti, kakor tudi vsem, ki so ga spremili na pokopališče. — Hvala članom društva, ki mu je pripadal, za lepo slovo od svojega umrlega sobrata.

Hvala pogrebem, članom tega društva in prijateljem, ki so nosili njegovo krsto.

Ljubi soprog, dragi oče, stari oče, tast in brat, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje druge domovine!

Vse prehitro si nas zapustil! Lahko bi živel še kaj let in v miru in zadovoljstvu užival večer svojega dela polnega življenja. Pa je Bog odločil drugače. Poklical Te k Sebi, da Te za vso Tvojo potrpežljivost in vdanost v voljo božjo, ki si jo tekom Tvoje dolge in mučne bolezni imel, kakor tudi za vso Tvojo ljubezen do nas vseh, bogato poplača z večnim veseljem. — Mi, ki smo ostali, žalujemo za Teboj in Te pogrešamo. Tolaži pa nas zavest, da se bomo enkrat vsi združili in skupaj uživali radosti večnega življenja. — Do takrat pa se Te bomo vedno spominjali v naših mislih in molitvah!

Zalujoči ostali:

MARY, soproga

MARY por. IVANČIČ, hčerka

FRANK, zet

CAROL-ANN in AMY, vnukinji

V starem kraju zapuša brata TONETA in VINKOTA,

sestri ANGELO in MANO ter mnogo sorodnikov.

Cleveland, 8. marca 1962.